

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2025-12-04

Ärendenummer
NV-25-06438

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Ny myndighet för miljöprövning (KN2025-01878)

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket stöder ambitionen att effektivisera miljöprövningsprocessen för att genomföra klimatomställningen och samtidigt stärka Sveriges konkurrenskraft och öka tillväxten.

Naturvårdsverket har i huvudsak ingen erinran mot de ändringar i nuvarande författningar som föreslås i promemorian. Vi finner det dock svårt att fullt ut lämna synpunkter på förslagen, särskilt vad gäller fråga om vilken reglering som eventuellt saknas.

Aktuell promemoria innehåller ingen analys eller beskrivning av vad som avses regleras genom denna promemoria respektive vilka delar som avses regleras senare. Det är därmed otydligt vilka ytterligare författningsändringar som bedömts krävas, men som inte tagits med i denna promemoria. I promemorian lämnas författningsförslag som behövs för att en ny myndighet ska kunna ta över uppgifter som miljöprövningsdelegationerna vid länsstyrelserna har idag (avsnitt 3). Promemorian innehåller dock inga författningsförslag om sammansättning, beslutsfattande och liknande som behövs för att den nya miljöprövningsmyndigheten ska kunna ta över uppgifterna.

6.2 Ansökningsmål

Naturvårdsverket instämmer i promemorians förslag.

Beträffande den föreslagna justeringen i 21 kap. 1 a § första stycket 8 miljöbalken om giltighetsförlängningar vill Naturvårdsverket göra följande tillägg.

I dagsläget är det inte helt klart var prövningen av giltighetsförlängningar ska ske (se bland annat mark- och miljödomstolens [Växjö] dom den 24 september 2025 i mål nr M 3878-25). Nuvarande lydelsen i 21 kap. 1 första stycket 1 och 21 kap. 1 a § första stycket 8 miljöbalken talar dock för att det alltid är mark- och miljödomstol som ska pröva mål om giltighetsförlängningar, oavsett om det ursprungliga tillståndet meddelats av en miljöprövningsdelegation.

Naturvårdsverket utgår dock ifrån att detta inte var lagstiftarens avsikt (se bland

annat hänvisningen till 22 kap. 1 g § i 19 kap. 5 § miljöbalken). Föreslagen ändring innebär därför ett välkommet förtydligande att mark- och miljödomstol prövar ansökningar om giltighetsförlängningar enligt 24 kap.

14 a § miljöbalken som första instans endast i de fall mark- och miljödomstol prövat ansökan om det ursprungliga tillståndet som första instans.

Naturvårdsverket föreslår emellertid att även Miljöprövningsmyndighetens behörighet att pröva giltighetsförlängningar tydligare regleras i miljöbalken. En sådan bestämmelse skulle kunna föras in i 19 kap. miljöbalken, alternativt i anslutning till 24 kap. 14 a § miljöbalken.

Fram till dess att Miljöprövningsmyndigheten har inrättats bör även miljöprövningsdelegationernas behörighet att pröva giltighetsförlängningar regleras tydligare. Även här bör det i 19 kap. miljöbalken, alternativt i anslutning till 24 kap. 14 a § miljöbalken, förtydligas att länsstyrelsen har behörighet att pröva giltighetsförlängningar. Därutöver bör även ett tillägg i 3 § förordning (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer göras där det förtydligas att miljöprövningsdelegationer kan pröva giltighetsförlängningar.

Mot bakgrund av ovan beskrivna oklarheter om vilken instans som ska pröva giltighetsförlängningar är det angeläget att föreslagen justering i 21 kap. 1 a § första stycket 8 miljöbalken och regleringen av miljöprövningsdelegationens behörighet genomförs så snart som möjligt (se Naturvårdsverkets förslag om ikraftträdandebestämmelser, avsnitt 6.8).

6.7 Till vilken mark- och miljödomstol bör överklagande ske?

Naturvårdsverket har inte några synpunkter på förslaget avseende ändring i 3 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar.

Naturvårdsverket noterar dock att det inte lämnats förslag på ändring av 5 kap. 2 § i samma lag. Av bestämmelsen framgår att om en enskild överklagar en förvaltningsmyndighets avgörande är det den förvaltningsmyndighet som först beslutat i saken som blir att betrakta som motpart i mark- och miljödomstolen. Detta gäller om inget annat är föreskrivet. Det kan inte utläsas av promemorian om någon avvägning har gjorts i den delen och om avsikten faktiskt har varit att Miljöprövningsmyndigheten, som kommer att vara en förvaltningsmyndighet, också ska vara motpart vid en överprövning. Är inte avsikten att Miljöprövningsmyndigheten som första beslutande förvaltningsmyndighet ska vara motpart i mark- och miljödomstolen måste det med andra ord föreskrivas om ett sådant undantag.

6.8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Det är angeläget att justeringen i 21 kap. 1 a § första stycket 8 miljöbalken genomförs så snart som möjligt mot bakgrund av vad som framförts ovan under avsnitt 6.2. Fram till dess att Miljöprövningsmyndigheten har inrättats bör även miljöprövningsdelegationens behörighet att pröva giltighetsförlängningar förtydligas (se förslag på justeringar i avsnitt 6.2). Även dessa justeringar bör genomföras så snart som möjligt. Naturvårdsverket bedömer därför att ikraftträdandebestämmelserna i dessa delar bör ändras.

I skälen för förslagen anges att de ärenden som inte har avgjorts den 1 juli 2027 ska överlämnas från miljöprövningsdelegationerna till Miljöprövningsmyndigheten. Någon motsvarande övergångsbestämmelse finns dock inte. Vi föreslår därför att det införs en sådan övergångsbestämmelse på så vis att miljöprövningsdelegationerna ska överlämna handlingarna i ärenden som

har inletts hos delegationen före den 1 juli 2027 och som ännu inte har avgjorts till Miljöprövningsmyndigheten.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Maria Ohlman efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit handläggaren Jenny Oltner, miljöjuristerna Karin Bäckström Jensen, Christoffer Lundqvist och Lina Vogel samt handläggarna Frida Uebel och Karin Schröder.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maria Ohlman

Marie Uhrwing

Kopia till:
kn.me.remissvar@regeringskansliet.se